

Budjettiosasto
Rakenneyksikkö

Hallituksen työllisyystoimien tilanne 16.12.2024

16.12.2024 arvioitujen hallituksen työllisyystoimien rakenteellisen vaikutuksen arvioidaan olevan noin

- 89 250 työllisen verran työllisyyttä vahvistava (tavoite liitteessä D 100 000)
- 2 055 miljoonalla eurolla julkista taloutta vahvistava (tavoite liitteessä D 2 miljardia)

Toimenpiteitä on arvioitu hallitusohjelman liitteen D mukaisesti rakenteellisina työllisyystoimina. Rakenteelliset vaikutukset on tältä osin syytä erottaa suhdanneluontoisista vaikutuksista. Työllisyystilanne voi heikentyä hallituksen toimenpiteistä huolimatta, mikäli suhdannetilanne heikkenee. On kuitenkin syytä huomioida myös, että heikossa suhdannetilanteessa työllisyys heikentyisi todennäköisesti enemmän ilman toimenpiteitä. Suhdannetilanne vaikuttaa kuitenkin siihen, millaisella aikataululla toimenpiteiden täysi vaikutus realisoituu¹. Hallituksen finanssipoliittisilla päätöksillä voi olla vaikutusta myös suhdannetilanteeseen, mutta koska nämä vaikutukset ovat väliaikaisia, ei niiden arvioida vaikuttavan työllisyyden rakenteelliseen tasoon.

Taulukko 1: Työllisyystoimet, joista on annettu hallituksen esitys, joka on joko hyväksytty tai vielä käsittelyssä 5.12.2024

Hallituksen esitys	Työllisyyteen vaikuttavat muutokset	Liitteen D arvio	Päivitetty arvio	Julkinen talous, m/e
HE 34/2023 vp	Ansiotuloveroperusteiden alimitoitettu 2,8 % mukainen indeksitarkistus	8 700	5 300	143,6
	Valtion tuloveroasteikon ylimmän portaan määräaikaisen voimassaolon jatkaminen			
	Työtulovähennyksen kasvattaminen ja ikään perustuvan korotetun työtulovähennyksen uudelleenkohdentaminen			
	Kotitalousvähennyksen määräaikaisen korotuksen jatkaminen.			
	Matkakuluvähennyksen omavastuun korottaminen.			
HE 58/2023 vp	Toimeentulotuen asumismenoista säätäminen lain ja asetuksen tasolla		1 000	24,5
HE 73/2023 vp	Työttömyysturvan työssäoloehdon pidentäminen 12 kuukauteen (28 kk)	5 700	5 700	154,5
	Työssäoloehdon euroistaminen	1 500	1 500	40,7
	Lomakorvausten jaksotuksen palauttaminen	2 200	2 200	59,6
	Omavastuupäivien palauttaminen viidestä seitsemään	1 000	1 000	27,1
	Lapsikorotusten lakkauttaminen	10 000	10 000	245,0
HE 74/2023 vp	Asumisen tukien uudistaminen	1 900	Vähäinen	

¹ Hyvässä suhdannetilanteessa toimenpiteiden vaikutus on todennäköisesti voimakkaampi, kuin heikossa suhdannetilanteessa.

HE 75/2023 vp	KHI/KEL-sidonnaisten etuuksien indeksitoimet	17 000	18 600	455,7
HE 8/2024 vp	Aikuiskoulutustuen lakkauttaminen	8 000	10 000	80
	Vuorottelukorvauksen lakkauttaminen		Vähäinen	Vähäinen
HE 12/2024 vp	Neuvottelujärjestelmän kehittäminen ja työrauhan parantaminen		Vähäinen	Vähäinen
HE 13/2024 vp	Ansiopäivärahan tason porrastus	15 800	12 800	313,6
	Työssäoloehdon kertymisen lakkauttaminen palkkatuetusta työstä	1 300	900	22,1
	Ikäsidonnaisista poikkeuksista luopuminen (+58v suojasääntö, velvoitetyöllistämisen lakkauttaminen, +60v työssäoloehdon kertyminen palvelusta)	3 900	5 100	125,0
HE 123/2024 vp	Sairausvakuutuslain mukaisten sairauspäivärahojen muutokset		5 000	109,4
HE 68/2024 vp	Työntekijän oleskeluluvan palkkaraja		-600	Vähäinen
HE 85/2024 vp	Paikallisen sopimisen muutokset		Vähäinen	Vähäinen
	Työelämän kehittämisohjelmat		Vähäinen	Vähäinen
HE 108/2024 vp	Eläketulovähennys		1 100	18,2
	Tuloverotuksen muutokset		9 650	236,4
HE 146/2024 vp	Sovittelujärjestelmän kehittäminen		Vähäinen	Vähäinen
Yhteensä		77 000	89 250	2 055

Taulukossa 1 on esitelty toistaiseksi arvioitujen, vähintään eduskunnan käsittelyyn edenneiden rakenteelliseen työllisyyteen vaikuttavien toimenpiteiden tilanne². Taulukossa esiteltujen toimenpiteiden lisäksi valmisteilla on vielä toimenpiteitä, joilla on tunnistettu mahdollisesti olevan työllisyysvaikutuksia. Näistä keskeisimmät, joissa valmistelu on kesken, ovat eläkeuudistus, toimeentulotuen kokonaisuudistus, sekä yleistuen uudistus. Yhteistoimintalain muutoksista (HE 198/2024) sekä maahanmuuttajien työttömyyssääntö ja työnteke-oikeuden (HE 179/2024) osalta hallituksen esitykset ovat eduskuntakäsittelyssä. Näiden vaikutus sekä työllisyyden että julkisen talouden osalta on todennäköisesti keskipitkällä aikavälillä vähäinen.

Työllisyysvaikutukset on esitetty todennäköisimpänä tulemana. Arvioiden taustalla olevat oletukset on pyritty asettamaan niin, että ne edustavat kotimaisen ja kansainvälisen tutkimuskirjallisuuden näkökulmasta tuloksia, joiden voidaan ajatella olevan vaihteluvälin keskivaiheilla. Näin niitä voidaan pitää todennäköisimpinä arvioina, eikä niiden laatisemisessa olla tarkoituksenmukaisesti pyritty valitsemaan erityisen pessimistisiä tai optimistisia oletuksia.

² Täsmällisemmät arviointimuistiot toimenpiteistä on julkaistu VM:ön verkkosivuilla <https://vm.fi/tyollisyystavoitteiden-seuranta>.